

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤ

<p>ပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိ</p> <p>ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကမံးတံၢ်တဖၣ်</p> <p>တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤခၢၣ်သးကမံးတံၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်</p> <p>ဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်တဖၣ်</p> <p>ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်</p> <p>လီၤကဝီၤပုၤကရၢတဖၣ်(CBOs)</p> <p>ကရၢသဘူတဖၣ်(NGOS)</p>
<p>တၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ</p> <p>ဖဲလၢပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကမံးတံၢ်မၤဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်တဲသကိးတၢ်ဆုၤက့ၤပုၤဆူအကီၢ်ဖဲ ၂၀၁၂ န့ၣ်ပုၤအခါန့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ယၤထီၣ်အီၤတလၢတပုၤဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အခိၣ်သ့ၣ်မိၢ်ပုၤအခိၣ်ကတၢၢ်လၢပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျိလၢပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်အခွဲးအယၢ်တအိၣ်ညီညီလၢကမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကျဲလၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်ဘၣ်ဒ်သိးလၢဃုထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအရ့ၣ်တဖၣ်ကသုဝဲ, ကမၤန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ, ကဘိးဘၣ်ရၤလီၤဝဲ မ့တမ့ၢ် မၤကဲထီၣ်တၢ်လၢပုၤန့ၢ်အီၤသ့ဝဲအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်ဝဲန့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးတဲအီၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တခါလၢပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢအဂီၢ်ဒီးအါန့ၢ်အန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးအီၤဒီးဘၣ်တၢ်တဲဖျိလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမနုၤတဖၣ်လၢပုၤလိၣ်ဘၣ်ဝဲ လၢပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲဒီးဒဲကဝီၤခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီဒီးပုၤတဝၢလၢအမၤစၢၤပုၤဂီၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်, လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအတၢ်အိၣ်ကတံၢ်ကတီၤဟံးသးလၢကျဲလၢအဂၢၢ်အကျၢဝဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>ဘီမ့ၢ်စၢၤဖိၣ်ကရၢ(UHCR)ဒီးစံၣ်စံၣ်အဲၣ်စံၣ်ဖိၣ်ထံၣ်(CCSDPT)ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပုၤမၤတၢ်ကရူၢ်(ISTF)လၢကစံးဆၢက့ၤတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢတၢ်တီၣ်ဖျိထီၣ်အီၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အခဲအံၤတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပုၤမၤတၢ်ကရူၢ်(ISTF)ဃုၣ်ဒီးပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကမံးတံၢ်အခၢၣ်စးဒီးလီၤကဝီၤပုၤကရၢအခၢၣ်စးတဖၣ်မၤမူဒါဒ်အမ့ၢ်ပုၤလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပုၤမၤတၢ်ကရူၢ်(ISTF)ဖဲမၤသကိးတၢ်တပုၤဃီလၢကမၤစၢၤပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲအပုၤတဝၢအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီအကလုာ်လၢအသီၣ်ထီၣ်ဝဲတဖၣ်, ခီဖျိတၢ်ထၢဖိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဆၢက့ၤတၢ်ထံၣ်ဒီးတၢ်စးထီၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲခိၣ်သ့ၣ်အကျိၤအကျဲတဖၣ်ဒီးအတၢ်ပိးတၢ်လီတဖၣ်လၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျိလၢတၢ်ထံၣ်လိၣ်တၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲလၢဒဲကဝီၤခဲလၢအပူၤဒိတကတီၢ်ညါအဃိ, တၢ်မၤအဒိအတံၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်အါထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်အံၤပုၤဃုၣ်ဝဲဒီးတၢ်နီၤဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤခၢၣ်သးတဖၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကျဲလၢဒဲကဝီၤအပူၤတဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>တၢ်ပညိၣ်</p> <p>တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤခၢၣ်သးတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤတၢ်အကျိၤအကျဲတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဒ်သိးလၢကဟ့ၣ်ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကိးဂၤအခွဲးလၢကမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်, လၢတၢ်န့ၢ်အီၤသ့ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ကျဲအံၤကဟံးဖျိထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်အီၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်တီၣ်ထီၣ်အီၤဒ်လဲၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်နီၤလီၤအီၤဆူဒဲကဝီၤခွဲဖျါၣ်လၢဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်အံၤဒုးသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်တၢ်မၤအကျိၤအကျဲလၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ပၢ်ဆုၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤအဂီၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤ

<p>၁. တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၤခၢၣ်သး</p>	
၁.၁	<p>တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၤခၢၣ်သးဒီးမၤခီဖျိတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကျိၤအကျဲလၢတၢ်တူၢ်လိာ်လၢတၢ်ကမၤအီၤအတၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤကဘၣ်တၢ်ကွဲးလၢလံာ် မ့တမ့ၢ် ဝဲလၢထးခိၣ်ဒီးတီၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဆူတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကမံးတံာ် မ့တမ့ၢ် အပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကျိၤအကျဲလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤလၢတၢ်ကမၤအီၤအတၢ်ဘၣ်ထွဲအဖိတဖၣ်ပၣ်ဃုာ် ကမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိတဖၣ်, ကဝီၤဒုခိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိတဖၣ်, တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ထံၣ်အလံာ်ပရၢဒၢတဖၣ်ဒီးတၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>
၁.၂	<p>တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤဒီးဘၣ်လဲၤခီဖျိဝဲဆူတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)အလီၤလၢတၢ်ကရၢလီၤအီၤန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဃုထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ဒ်သိးကဒီးသဒၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤဒီးအပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးကမၤစၢၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤကမ့ၢ်ကမၤလၢအလီၤဘၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဘိဝဲန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>၂. တၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ</p>	
၂.၁	<p>မ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်သးခိတလဲအဃိ, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ရၢလီၤခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကလိာ်ဘၣ်တၢ်မၤအီၤထီၣ်အီၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.</p>
၂.၂	<p>တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤကဘၣ်တၢ်ထၢဖျိအီၤခီဖျိတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤတဖၣ်ဒီးဆူပၤဆူတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)တဖၣ်ဒီးနီၤလီၤအီၤထီၣ်ဘိဆူဒဲကဝီၤခွဲဖျါလၢအက့ၢ်အဂီၢ်လီၤခီဖျိလိာ်သးအကလုာ်ကလုာ်လုာ်ဒ်အမ့ၢ်, လီယဲၤကွီၤ(CD) မ့တမ့ၢ် လံာ်လံာ်လၢတၢ်ဖဲကျဲးထုးထီၣ်အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>
၂.၃	<p>တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအပဲခီဖျိကျိၤကျဲလၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်, ကဘၣ်တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)အအိၣ်ဒီးလၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၤခၢၣ်သးခံခါလၢကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.</p>
၂.၄	<p>တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးအီၤ(တၢ်ထီၣ်သတြီၤအီၤ)ဒီးဆၢတံာ်ဝဲလၢအမ့ၢ်အတီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအစူးကါတၢ်ဖိတဖၣ်အမူအဒါန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအခိၣ်ထံးတဘျီဝဲလံာ်သန့က, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်အီၤဒ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအိၣ်အသိးန့ၣ် မ့ၢ်ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကမံးတံာ်ဒီးပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်အမူအဒါန့ၣ်လီၤ.</p>
၂.၅	<p>ဒဲကဝီၤအပူၤတတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၤခၢၣ်သးဒီး မ့တမ့ၢ် ဆူအကမံးတံာ်ဒီးအပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်, ကဘၣ်တၢ်ဟံးဖျိအီၤဒီးနီၤလီၤအီၤဆူတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)လၢတၢ်ကရၢလီၤလိာ်ထီၣ်အီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p>
၂.၆	<p>ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤန့ၣ်ကဘၣ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤထဲဒုၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအမၤန့ၣ်ဝဲလၢအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအလီၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဃုထၢလၢကနီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်တမ့ၢ်လၢအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအလီၤမ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်တဟံးဂၢ်ဟံးကျါအီၤဒ်ဘၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤဝဲဒ်အကမံးန့ၣ်အတၢ်ဘၣ်သးအသိးဒီးတၢ်အံၤတမ့ၢ်ပုၤဝဲနီၤလၢအိၣ်ဒီးကံာ်စိတၢ်သုတၢ်ဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်ဘၣ်. တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်တၢ်ဘျါအကျဲဒီးတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတဘၣ်တၢ်ဘျါအကျဲခံခါအံၤန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟံးဖျါအီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢပုၤမၤတၢ်ဖိအလံာ်ဃံးဃာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.</p>
၃.၇	<p>တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အီၤကသုလၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲၤလီၤဘၣ်ဆၢကဘၣ်တၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးအီၤခီဖျိဝဲအကျိၤအကျဲလၢအအိၣ်ဟံးဒီးအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်တဖၣ် အဒိးအမ့ၢ်,ကွဲၤကလုာ်ဒိၣ်(loudspeaker), ကွဲၤလုၤလီၤ, လံာ်တယၢ်(ဖိးစထၢၣ်), တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအလၢာ်သ့ၣ်ဘၣ်လီၤဒီးအဂၤအဂၤတဖၣ်. တၢ်မၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်အံၤန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤလၢဒဲကဝီၤတဖျါဘၣ်တဖျါအပူၤနီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကမံးတံာ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>
၃.၈	<p>တၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံက့ၤလံာ်လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢအလိာ်ဝဲသပုၤကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်တဖၣ်အမူအဒါန့ၣ်လီၤ. ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးကျိၣ်ကွဲးတၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလံာ်ဖိတဘျီလၢကမၤစၢၤပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်လၢကသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမနုၤလၢတၢ်ဟံးဃာ်အီၤလၢတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)အလီၤလဲၣ်န့ၣ်</p>

တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ခီၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဝဲလီၤ

<p>လီၤ.</p> <p>၃.၉ တၢ်တဖၣ်ပနီၣ်ဃၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအအါအစ့ၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဒီးနီၤလီၤအီၤတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. နီၣ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်, မ့ၢ်လၢတၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံတၢ်တခီၣ်န့ၣ်တၢ်ပနီၣ်ဝဲအီၤဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤနီၤန့ၣ်ကကဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစ့ၤတီၢ်နီၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆုၤထီၣ်အီၤလၢဒဲကဝီၤပူၤတဖၣ်န့ၣ်ကအိၣ်လၢကလုာ်န့ၣ်တဖၣ်အကျိၣ်အဃိတၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံတဖၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>၃. တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်</p>
<p>၃.၁ ပုၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲတဖၣ်ဃုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးသ့ၣ်ခီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢမၤတၢ်လၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၢ်ခၢၣ်သး.</p> <p>၃.၂ ပုၤမၤတၢ်ဖိမၤတၢ်လၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၢ်ခၢၣ်သးန့ၣ်ဆုၤဃီၤတၢ်ဃုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်ဆူတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)အအိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>၃.၃ ပုၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲတဖၣ်ဃုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးသ့ၣ်ခီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိမၤတၢ်လၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၢ်ခၢၣ်သးကမံးတံၢ်အအိၣ်ဒီး/မ့ၢ်မ့ၢ် ပုၤမၤတၢ်ဖိမၤတၢ်လၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဃုၤထီၣ်အီၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးကဘၣ်သမံသမိးအီၤဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်မ့ၢ်တတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢတၢ်ကိပူၤ မ့ၢ်မ့ၢ် မၤအီၤဃုၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်လၢတၢ်မၤစၢၤပတီၢ်မ့ၢ်(ယိယိဖိ)(Common Service)န့ၣ်လီၤ.</p> <p>၃.၄ လၢတၢ်ကသံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီး/မ့ၢ်မ့ၢ် လၢတၢ်ကဃုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်တီၣ်ထီၣ်အီၤသ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>၃.၅ တၢ်ဃုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်တၢ်ဆုၤထီၣ်အီၤလၢတၢ်ကွဲးလၢလံာ် မ့ၢ်မ့ၢ် တၢ်တဲလၢထးခိၣ်သ့, ဒီးကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၢ်ခၢၣ်သးဃုၣ်ဒီးကမံးတံၢ်တဂၤ မ့ၢ်မ့ၢ် အပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>၃.၆ တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအီၤဒဲသိးလၢတၢ်ကလူၤဃုၤသ့ၣ်ညါအီၤအဂီၢ်ဒီးမၤထွဲၣ်တၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အသိး. (နီၣ်ကစၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်တၢ်တြီၢ်ဃၢ်အီၤသ့)</p> <p>၃.၇ တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၢ်ခၢၣ်သးဃုၣ်ဒီးကမံးတံၢ်တဂၤ မ့ၢ်မ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢအဖဲခီၣ်ပုၤလၢတၢ်ကွဲးလၢလံာ် မ့ၢ်မ့ၢ် တဲလၢတၢ်ကတိၤတခါခါသ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်သံကွၢ်သံဒီးတဖၣ် မ့ၢ်မ့ၢ် တၢ်တီၢ်မၤစၢၤတဖၣ်မ့ၢ်တဖၣ်ဒီးဖဲဖျါအမံးဘၣ်န့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလိၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်ကွဲးလီၤဒီးဖဲဖျါအီၤလၢတၢ်ပံၤဖျါထီၣ်တၢ်ထံၣ်အလံာ်ပရၢဒၢအပူၤလၢတၢ်ကဟံးအီၤလၢတၢ်ခၢၣ်သးန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစ့ၤတီၢ်နီၣ်, တၢ်အံၤမ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါလၢတၢ်တဖၣ်ဖျါဝဲအမံးဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဘၣ်တၢ်နီၤလီၤဆူကမ့ၢ်အကျိၤမ့ၢ်မ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဃုၤထီၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဖဲအသးအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလီၤတၢ်လီၤဆဲးဝံၤဝဲအလီၢ်ခၢၣ်သးန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>ဝံသးစ့ၤတီၢ်နီၣ်</p> <p>၅. တၢ်မၤတၢ်ပၤဆုၤတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလီၢ်ခၢၣ်သးတဖၣ်, ကမံးတံၢ်ဒီးပုၤမၤသကိးတၢ်ဒီးအတၢ်ပံၤဂၢၢ်ပံၤကျိၤအတၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်အမူအဒါ(လၢအိၣ်လၢပုၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲကမံးတံၢ်အဖီလံာ်), တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤသကိးမူဒါဆူပုၤလၢဘၣ်ထွဲမၤသကိးတၢ်ကိးဂၤဒဲးလၢအပၣ်ဃုၣ်ဝဲဒီးပုၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲတဖၣ်, နီၣ်သိးကမၤလီၤတၢ်လၢတၢ်မၤအဝဲအံၤတဘၣ်တၢ်သူကမ့ၢ်အီၤဒီးကဘၣ်တၢ်သူအီၤဖဲတၢ်ပညိၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ပံၤလီၤအီၤတဖၣ်ဒဲးသိးကမၤစၢၤပုၤဘၣ်ကီၣ်ဘၣ်ခဲတဖၣ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတံၢ်လီၤသးဘၣ်ဃးကျဲလၢအဂၢၢ်အကျိၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p>